

Winterharde Palmen

Al geruime tijd zijn Palmen 'in', maar de laatste jaren stijgt de populariteit van deze plantengroep sterker dan ooit. Er is niet veel literatuur over palmen, dus een nieuwe uitgave is altijd welkom. Het Duitstalige *Winterharte Palmen* is eigenlijk een opvolger van het in 2000 verschenen boek *Palmen in Mitteleuropa*. Hoewel niet in de titel opgenomen is ook het nieuwe *Winterharte Palmen* voornamelijk gericht op Centraal Europa. In dit verband worden hier de Duitstalige landen in Europa bedoeld, met de aangrenzende gebieden Zuid-Denemarken en de Benelux. Het is dan ook niet verwonderlijk dat er na een algemeen gedeelte over classificatie en morfologie een belangrijk deel (meer dan 50 pagina's) gewijd wordt aan klimaat, standplaatseisen, verzorging, vermeerdering etc. Natuurlijk komt ook de bescherming tijdens de wintermaanden uitgebreid aan de orde.

Daarna volgen bijna 160 pagina's plantbeschrijvingen. De plantbeschrijvingen vallen uiteen in drie delen: 'Winterharte Arten', 'Bedingt winterharte Arten' en 'Frostharte Arten'. Voor ons Nederlanders lijken deze termen uitwisselbaar, maar gelukkig hebben de auteurs een handig staatje (in de achterflap) samengesteld waarin de winterhard-

heidsgrenzen worden aangegeven. Overigens bevat zowel de kaft aan de voor- als aan de achterkant een handige uitvouwbare flap waarop veel relevante informatie staat, die het lezen van de gebruikte symbolen vergemakkelijkt. De uitvouwbare flap aan de voorkant is gewijd aan een tabel met alle behandelde soorten in één overzicht bijeen.

Bij iedere soort is op een klein kaartje het natuurlijk verspreidingsgebied aangegeven. Ook wordt er met behulp van symbolen snel informatie verschaft over standplaatseisen en verzorging. Na een inleidende tekst wordt er per soort ingegaan op de specifieke kenmerken, natuurlijke verspreiding en klimaateisen, cultuurhistorie en economische waarde en de mogelijkheden voor cultuur in Centraal Europa.

Het laatste deel van het boek is gewijd aan de aanleg van een palmentuin. Hierbij worden ook een aantal voorbeelden (waaronder uiteraard de Palmengarten in Frankfurt) gegeven. Een leuke toevoeging is het overzicht van de planten die goed in combinatie met palmen kunnen worden toegepast (in het Duits 'Begleitpflanzen' genoemd).

Leuk is het verhaal over de ontdekking van *Trachycarpus princeps*, een nieuwe soort uit China. Tenslotte wordt er nog een hoofdstuk aan de ziekten en plagen gewijd. Dit hoofdstuk staat achter in het boek, op de plaats waar het naar mijn idee hoort: niet té prominent, het gaat

tenslotte om de planten en niet om de ziekten.

Het boek oogt niet alleen modern, maar is het ook. Zo staan er FAQ's (veelgestelde vragen) over palmen en nodigt men uit tot het geven van reacties en deelname aan een forum over palmen (wederom op de achterflap). Het is een prettig leesbaar boek, rijk geïllustreerd met over het algemeen goed tot zeer goed beeldmateriaal.

Palmen vallen een beetje buiten het kennisgebied van de meeste dendrologen. Maar dat neemt niet weg dat dit boek een aanrader is voor iedereen die ook maar een klein beetje in deze plantengroep geïnteresseerd is.

Mario Stähler en Tobias W. Spanner (2007). *Winterharte Palmen*. 319 p.

Medemia Verlag (www.medemia.com); ISBN 978-3-940033-01-7, € 34,90.

